

УДК 519.81

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПІДТРИМКИ ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Л.М. Колечкіна , *д.ф.-м.н., професор*

Т.С. Тесля, *бакалавр за напрямом «Документознавство та інформаційна діяльність»*

Полтавський університет економіки і торгівлі

ludapl@ukr.net, teslyatatyana4@gmail.com

В статті розглядається забезпечення інформаційної підтримки підприємства, побудовано схему прийняття управлінських рішень для ПАТ «Полтаваобленерго».

Teslia T., Kolietchkina L. In article ensuring information support of the enterprise is considered, it is constructed the scheme of adoption of administrative decisions for open joint stock company «Poltavaoblenergo»

Ключові слова: ІНФОРМАЦІЙНА ПІДТРИМКА,
УПРАВЛІНСЬКЕ РІШЕННЯ, СИСТЕМА ПІДТРИМКИ
ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ

Keywords: INFORMATION SUPPORT, ADMINISTRATIVE
DECISION, DECISION MAKING SUPPORT SYSTEM.

В процесі управління підприємством керівники приймають велику кількість управлінських рішень на всіх стадіях: планування, організації, мотивації, контролю. Управлінські рішення пов'язані з необхідністю впливу на об'єкт управління з метою приведення його до бажаного стану, а в зв'язку з тим, що це потребує витрат часу, можна говорити про процес прийняття рішень.

Під прийняттям управлінських рішень розуміють процес розробки та вибору управлінського рішення, яке є результатом

вибору суб'єктом управління способу дій, спрямованих на розв'язання певної проблеми управління.

Основна мета управлінського рішення – забезпечити координуючий вплив на об'єкт управління для досягнення цілей організації. Управління передбачає наявність суб'єкта й об'єкта управління, між якими існує певний зв'язок.

В основі будь-якого управлінського рішення лежить проблемна ситуація, котра потребує прийняття рішення щодо переведення об'єкта управління з проблемного стану в такий, котрий більше відповідає завданням управління. Сукупність відомостей, які характеризують проблему – це інформаційна модель проблемної ситуації.

Ефективність і якість управлінського рішення визначається, насамперед, обґрунтуванням методології прийняття рішення, тобто підходів, принципів, методів. Аналіз теорії та практики управління дозволяє виявити необхідність і можливість застосування багатьох наукових підходів, найбільш поширеними з яких є системний та ситуаційний.

Основне завдання в системному підході – це виявлення та вивчення зв'язків між елементами (підсистемами) вірогідного об'єкта управління. Обов'язкова умова – чітке формулювання цілей, завдань для подальшого визначення шляхів найбільш ефективного їх виконання як для системи в цілому, так і для окремих її елементів. Цінність системного підходу полягає в логічному та послідовному розгляді проблем прийняття рішень, які поділяють на типи: добре структуровані, слабоструктуровані та неструктуровані.

Розглянемо прийняття управлінських рішень на підприємстві ПАТ «Полтаваобленерго». Слід зазначити, що на досліджуваному підприємстві є недоліки в процесі організації і ведення документного забезпечення, які потребують удосконалення. Це пов'язано з прийняттям рішення керівництва кардинального введення системи автоматизованого документообігу «Мотив». Є доцільним прийняття управлінського рішення на основі ситуаційного підходу.

Ситуаційний підхід дає змогу пов'язати прийоми і концепції управління з деякими конкретними ситуаціями для того, щоб досягти мети організації найбільш ефективно. Ситуаційний

підхід концентрується на ситуаційних відмінностях між організаціями і всередині самих організацій та базується на альтернативності досягнення однієї й тієї ж мети. Основними змінними в ситуаційному підході до прийняття рішення є мета, структура, завдання, технологія і люди.

Основні етапи розробки і прийняття управлінського рішення зображені на рисунку 1.

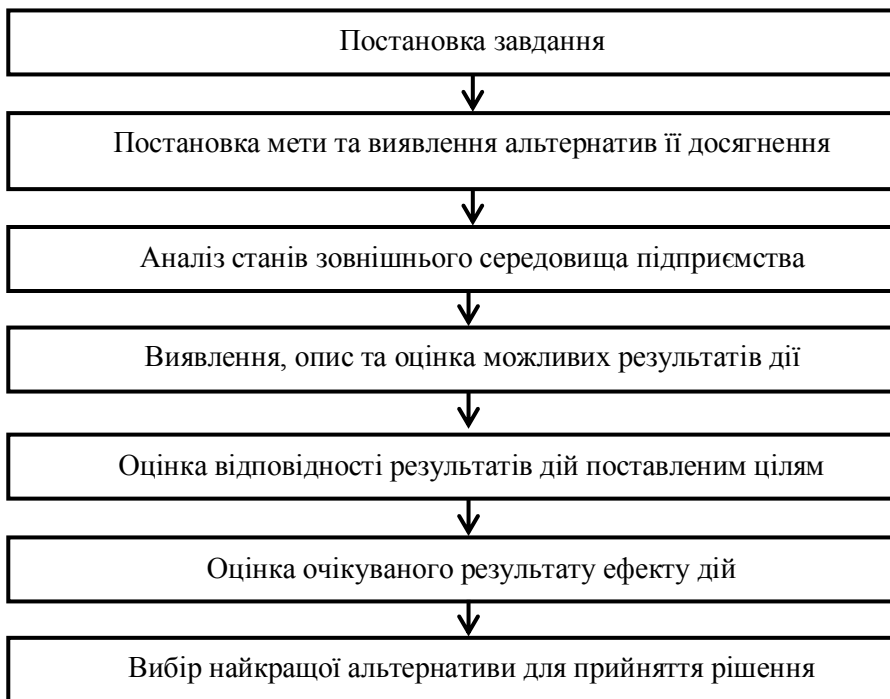

Рисунок 1 – Етапи прийняття управлінських рішень в ПАТ «Полтаваобленерго» [складено автором]

Розробка ефективних управлінських рішень потребує застосування сучасних інформаційних технологій, що забезпечують повноту, своєчасність інформаційного відображення процесів, можливість їхнього моделювання, аналізу, прогнозування.

Таким чином, автоматизація процесу розробки управлінського рішення – комплексний процес, в якому задіяні людські та матеріальні ресурси, програмне і технічне забезпечення, методи і процедури пошуку, обробки, передачі даних.

Основою інформаційної підтримки автоматизації процесів прийняття управлінських рішень є інформаційні системи.

Інформаційна система (ІС) – це набір процедур, таких як процес, збирання й переробка інформації для підтримки планування, прийняття рішень, координації та контролю. ІС включає вхідну (дані, інструкції тощо) й вихідну інформацію (звіти, розрахунки тощо), а також може містити механізм зворотного зв'язку, що контролює операції.

Основними функціями управлінської інформаційної системи виступають збирання, зберігання, накопичення, пошук і передача даних, що використовуються для підтримки прийняття управлінських рішень.

У доповіді зображено схему послідовності етапів прийняття управлінських рішень в ПАТ «Полтаваобленерго», що забезпечить організацію процесу прийняття ефективних рішень керівництвом.

Література

1. Петруня Ю.Є. Прийняття управлінських рішень: навч. посібник / Ю. Є. Петруня, В.Б.Говоруха, Б.В. Літовченко. – 2-ге вид. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 216 с.

2. Скібіцька Л.І. Організація праці менеджера: навч. посібник / Л.І. Скібіцька. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 360 с.